

Afprøvning af den skoleunderstøttende metode
Makkerlæsning

Udbudsmateriale

Socialstyrelsen

April 2015

Indholdsfortegnelse

1. Kort beskrivelse af opgavens omfang og tidsplan.....	3
2. Udbudsbetingelser	3
2.1. Den ordregivende myndighed	3
2.2. Udbudsmateriale	4
2.3 Tidsplan for udbudsforretningen	4
2.4. Vedståelsesfrist.....	6
2.5. Minimumskrav	6
2.6. Tildelingskriterier	8
2.7. Udkast til kontrakt – forbehold og forhandling.....	10
2.8. Ophavsret, publiceringer mv.	11
2.9. Disposition for udarbejdelse af tilbud.....	11
2.10. Behandling af tilbud.....	13
2.11. Kommunikation	13
2.12. Kontaktoplysninger for offentlige myndigheder	14
3. Fortrolighed.....	15
4. Projektbeskrivelse.....	16
5. Tjekliste	37
Tilbud-Bilag 1	38
Tilbud-Bilag 2	39
Tilbud-Bilag 3	40
Udelukkelseskriterier.....	40
Tilbud-Bilag 4	41
Tilbud-Bilag 5	42
Tilbud-Bilag 6	43
Tilbud-Bilag 7	44
Tilbud-Bilag 8	45

1. Kort beskrivelse af opgavens omfang og tidsplan

Der blev ved satspuljeforhandlingerne i 2014 afsat midler til 'Afprøvning af den skoleunderstøttende metode Makkerlæsning'. Opgaven der sættes i udbud omfatter afprøvning og tilpasning af den skoleunderstøttende metode Makkerlæsning til en dansk kontekst. Makkerlæsning skal afprøves i et tæt samarbejde mellem Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold (MBLIS) og Undervisningsministeriet (UVM), kommunale organiseringer omkring metoden samt skolefaglige ressourcepersoner. Undervisningsministeriet har ansvaret for ekstern evaluering samt udbredelse af resultaterne af afprøvningen.

Afprøvningen vil forløbe i to faser. En testfase i juli til december 2015, hvor de skoleunderstøttende materialer afprøves på 50 børn med henblik på at tilpasse konceptet og finde den mest hensigtsmæssige målgruppe for en afprøvning i større skala.

Selve afprøvningsfasen forløber fra 2016-2018. I afprøvningsfasen afprøves og etableres den kommunale organisering for Makkerlæsning, på baggrund af testfasens anbefalinger og resultater. MBLIS udmelder i afprøvningsfasen en ansøgningspulje, hvor kommuner kan søge støtte til afprøvning af Makkerlæsning.

Projektperioden er fra kontraktindgåelse til 31.12 2018.

Beløbsrammen for udbuddet er kr. 2.160.000,- ekskl. moms, svarende til kr. 2.700.000 inklusive moms. I afsnit 4 beskrives leverandørs opgaver.

1.2 Tidsfrist for tilbudsafgivelse

Tilbuddet skal være Socialstyrelsen i hænde senest mandag den 8. juni 2015 kl. 12.00.

2. Udbudsbetingelser

2.1. Den ordregivende myndighed

Den ordregivende myndighed er:

Socialstyrelsen

Edisonsvej 18, 1

Udbudsbetingelser

5000 Odense C.

Tlf.: 72 42 37 00

Fax: 72 42 37 09

E-mail: info@socialstyrelsen.dk

Hjemmeside: www.Socialstyrelsen.dk

Kontaktperson: Fuldmægtig Jakob Brixtofte Petersen

2.2. Udbudsmateriale

Det samlede udbudsmateriale består, udover nærværende udbudsbetingelser, af:

- Projektbeskrivelse
- Kontrakt
- Udbudsbekendtgørelse

Nærværende opgave udbydes jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv Nr. 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter.

2.3 Tidsplan for udbudsforretningen

Udbudsforretningen følger nedenstående tidsplan:

Aktivitet	Dato og tidspunkt
Anmodning om yderligere oplysninger	Torsdag den 28. maj 2015 kl. 12.00. Alle spørgsmål der er modtaget senest 10 dage inden tilbudsfristen vil blive besvaret. Spørgsmål der stilles senere end det, vil alene blive besvaret idet omfang, besvarelsen kan afgives 6 dage før tilbudsfristen.

Udbudsbetingelser

	<p>Spørgsmålene <u>skal</u> være skriftlige og kan sendes på e-mail. eller ved almindelig post til:</p> <p>Socialstyrelsen Att. Fuldmægtig Jakob Brixtofte Petersen Edisonvej 18, 1 5000 Odense C</p> <p>Eller pr. e-mail til: spm-makker-laesning@socialstyrelsen.dk</p>
Offentliggørelse af spørgsmål og svar	<p>Samtlige spørgsmål og svar (i anonymiseret form) samt eventuelle rettelser vil blive offentliggjort løbende på Socialstyrelsens hjemmeside: www.Socialstyrelsen.dk.</p> <p>Spørgsmål søges besvaret hurtigst muligt. Tilbudsgiver opfordres til at holde sig løbende orienteret, også efter frist for at stille spørgsmål er udløbet.</p>
Frist for modtagelse af tilbudsgivers samlede tilbud	<p>Mandag den 8. juni 2015 kl. 12.00</p> <p>Tilbud, der modtages efter dette tidspunkt, vil ikke blive taget i betragtning.</p> <p>Tilbud bør maksimalt omfatte 25 sider eksklusiv bilag. Tilbud skal tydeligt mærkes ”Tilbud vedr. afprøvning af den skoleunderstøttende metode Makkerlæsning”.</p> <p>Tilbud kan enten sendes/afleveres i papirformat på følgende adresse pakket i en lukket forsendelse:</p> <p>Socialstyrelsen Edisonsvej 18, 1 5000 Odense C.</p> <p>eller, afgives i elektronisk form på mail/USB-</p>

Udbudsbetingelser

---

	stik/CD-ROM (de sidstnævnte sendes til tilbudsadressen). Sendes tilbud via mail skal dette ske til følgende mailadresse: tilbudmakkerlaesning@socialstyrelsen.dk Tilbud fremsendt til andre mailadresser vil ikke blive betragtet som indkommet til Socialstyrelsen og vil dermed ikke blive taget i betragtning. Bemærk dog, at e-mails max. må fylde 10MB.
Åbning af tilbud	Tilbud åbnes, efter tilbudsfristen, på den ordregivende myndigheds adresse. Der er ikke mulighed for at overvære åbningen.
Forventet tidspunkt for kontraktindgåelse	Juni 2015

2.4. Vedståelsesfrist

Tilbudsgiver skal stå ved sit tilbud indtil den 1. juni 2016.

2.5. Minimumskrav

Som dokumentation for tilbudsgivers finansielle, økonomiske og tekniske formåen skal tilbudsgiver fremsende følgende dokumenter:

De fremsendte dokumenter bør alle benævnes i overensstemmelse med det anførte:

- 2.5.1 En soliditetserklæring viser tilbudsgiverens soliditetsgrad i det seneste disponible regnskabsår, afhængigt af hvornår tilbudsgiveren blev etableret eller startede sin virksomhed. Som mindstekrav kræves en soliditetsgrad på mindst 8 % i det seneste disponible regnskabsår. Soliditetsgraden beregnes som tilbudsgiverens samlede egenkapitalsværdi i forhold til ansøgerens samlede aktiver udregnet i procent. DVS. Soliditetsgrad = (samlede egenkapitalsværdi / samlede aktiversværdi). Erklæringen vedlægges som **Tilbud-Bilag 1**

Udbudsbetingelser

2.5.1.1. Såfremt tilbudsgiver af en gyldig grund ikke er i stand til at fremlægge den af udbyder krævede dokumentation, kan tilbudsgiver godtgøre sin økonomiske og finansielle formåen ved ethvert dokument, som udbyder finder egnet.

2.5.1.2. Såfremt der afgives tilbud fra en sammenslutning af tilbudsgivere (konsortium), er det tilstrækkeligt, at én af tilbudsgiverne afgiver minimumskravet angivet i punkt 2.5.1. I givet fald skal den tilbudsgiver, der opfylder minimumskravet, medsende en underskrevet erklæring **Tilbud-Bilag 2** om, at denne tilbudsgiver hæfter for øvrige, navngivne tilbudsgiveres ydelser på ganske samme måde som for sine egne forhold.

Det skal bemærkes vedrørende de øvrige minimumskrav, at alle tilbudsgiverne i en sammenslutning skal afgive de øvrige krævede oplysninger/erklæringer.

2.5.2. Tilbudsgiver skal vedlægge sit tilbud en erklæring på tro og love, hvor tilbudsgiver tilkendegiver at have opfyldt sine forpligtelser mht. betaling af skatter og afgifter samt sociale bidrag.

Tilbudsgiver skal vedlægge sit tilbud en erklæring på tro og love, hvor tilbudsgiver tilkendegiver ikke at være under konkurs, skifter mm og ikke at være begæret taget under konkursbehandling eller behandling mhp. likvidation, skifte mm.

Tilbudsgiver skal vedlægge sit tilbud en erklæring på tro og love, hvor tilbudsgiver tilkendegiver ikke at være dømt for en strafbar handling, der rejser tvivl om pågældendes faglige hæderlighed eller at have begået en alvorlig fejl som de ordregivende myndigheder bevisligt har konstateret.

Erklæring på tro og love vedlægges som **Tilbud-Bilag 3**.

Tilbudsgiver skal være opmærksom på at såfremt tilbudsgiver tildeles kontrakten sker dette under forudsætning af at tilbudsgiver fremsender en Serviceattest(fuldstændig) udfyldt af Erhvervsstyrelsen, Langelinie Allé 17, 2100 København Ø til Socialstyrelsen senest efter meddelelsen af tildelingen. Serviceattesten skal være udstedt indenfor de sidste 6 måneder, regnet fra tilbudsfristen. Alternativt til Serviceattest kan fremsendes tilsva-

Udbudsbetingelser

---

rende de samme oplysninger og erklæringer som i serviceattesten, i form af attest udstedt af kompetente retlige eller administrative myndigheder indenfor de sidste 6 måneder.

Serviceattesten kan rekvireres via

http://www.virk.dk/myndigheder/stat/ERST/Anmodning_om_serviceattest_-_ny

- 2.5.3. Erklæring på tro og love om overholdelse af bestemmelser om beskyttelse på arbejdspladsen og om arbejdsforhold i øvrigt på det sted, hvor ydelsen skal præsteres. Erklæringen vedlægges som **Tilbud-Bilag 4** i udfyldt og underskrevet stand.
- 2.5.4. Dokumentation for, at tilbudsgiver jf. Udbudsdirektivet kan godtgøre, at indehave nødvendig autorisation eller organisatorisk medlemskab, *såfremt* dette er en forudsætning for, at tilbudsgiver i sit hjemland kan udføre den pågældende ydelse. Dokumentation herfor vedlægges som **Tilbud-Bilag 5**
- 2.5.5. Erklæring fra tilbudsgiver om, hvor stor en del af opgaven (timeestimat/beløbsramme), der eventuelt planlægges givet i underentreprise, samt erklæring fra underleverandør om, at vedkommende har indvilliget i at påtage sig opgaven vedlægges som **Tilbud-Bilag 6**
- 2.5.6. Erklæring om gæld til det offentlige indebærer at undertegnede i henhold til lovbekendtgørelse nr. 336 af 13. maj 1997 erklærer på tro og love at der ikke er begrænsninger på tilbudsgiverens muligheder for at kunne deltage i det offentlige udbudsforretninger. Udfyld tro og love erklæring vedrørende gæld til det offentlige i **Tilbuds-bilag 8**

Tilbudsgiver gøres opmærksom på at udbudsmaterialet er vedhæftet en række forslag til udformning af ovennævnte bilag. Det er frivilligt at anvende forslagene.

2.6. Tildelingskriterier

Tildelingen af opgaverne vil ske på grundlag af det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Socialstyrelsen vil vurdere de indkomne tilbud ud fra følgende tildelingskriterier:

1. Kvalitet
2. Kvalifikationer og erfaring
3. Pris

Udbudsbetingelser

Tildelingskriterierne vægtes på følgende måde:

Kvalitet	55 %
Kvalifikationer og erfaring	40 %
Pris	5 %

I vurderingen af **kvalitet** indgår en vurdering af:

- I hvilken grad projektdesign, herunder valg og brug af skoleunderstøttende materialer matcher læringskravene i Fælles Mål for faget dansk i de omfattede klassetrin.
- I hvor høj grad designet er egnet til at sikre deltagelse af det nødvendige antal børn, omfattende alder og 1-7 klassetrin, samt hjemmeboende og anbragte børn i plejefamilier og på anbringelsessteder.

Det vil blive tillagt positiv vægt, at designet tager højde for udfordringer i forhold til, at sikre deltagelse og fastholdelse af børn fra hele målgruppen i både test- og afprøvningsfase.

- I hvilken grad tilbuddets forslag til rekruttering, uddannelse og støtte til Makkerlæsere i familier, plejefamilier og blandt ansatte på anbringelsessteder fremstår realistisk og imødekommer krav i udbudsmaterialet.
- Tilbuddets forslag til kernepersoner i indsatsen. Der vil her især blive lagt vægt på, om forslaget viser løsninger, der kan tilpasses forskelligartede kommunale organiseringsformer, når det gælder rekruttering og henvisning til indsatsen blandt anbragte og hjemmeboende børn.
- I hvor høj grad den i udbudsmaterialet beskrevne organisering er inddraget i designet. Det vil her blive tillagt positiv vægt, at tilbudsgivers forslag til implementeringsstøtte til projektkommuner fremstår relevant, tilpasset og vidner om forståelse af den kommunale kontekst.

Vurderingen af kvalifikationer og erfaring er en vurdering af de uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer hos den eller de personer, der er ansvarlig for udførelsen af opgaverne. I vurderingen af **kvalifikationer og erfaring** indgår en vurdering af:

Udbudsbetingelser

- Faglige kvalifikationer og erfaringer i forhold til målgruppen for indsatsen; herunder udsatte børn, plejefamilier og anbringelsessteder.
- Faglige kvalifikationer og erfaringer i forhold til information, kontakt og rekruttering af børn, herunder godkendelse fra forældre samt information til personale om aktiviteter målrettet socialt udsatte børn i aldersgruppen.
- Faglige kvalifikationer og erfaringer i forhold til kommunale social - og skoleforvaltninger, samt skolefaglige kompetencer, herunder erfaringer med kvalitetssikring og udvælgelse af skolefaglige materialer i folkeskolefagene dansk 1.-7. klasse.
- Tilbudsgivers dokumenterede erfaring med projektledelse, projektstyring, samt inddragelse af viden og videnspersoner i opgaveløsningen.

I vurderingen af *pris* indgår en vurdering af:

- Tilbuddets pris ex moms

2.7. Udkast til kontrakt – forbehold og forhandling

Vedlagte kontrakt vil danne grundlaget for indgåelse af aftale med den valgte leverandør. Tilbudsgiver er ikke berettiget til at afgive alternative tilbud, men kan tage ikke væsentlige forbehold over for udbudsmaterialet, dog skal det bemærkes at:

- Forbehold for grundlæggende elementer i udbudsmaterialet accepteres ikke og vil medføre udelukkelse fra deltagelse i nærværende udbud. Dette betyder, at identiteten af det samlede udbudsmateriale i det væsentligste skal fastholdes.

Afgrænsningen af ”grundlæggende elementer” foretages af udbyder

- Forbehold der ikke kan prissættes af udbyder, vil medføre udelukkelse.
- I det omfang, tilbudsgiver ikke udtrykkeligt i **Tilbud – Bilag 7** tager forbehold, lægges det til grund, at tilbudsgiver ikke har forbehold for udbudsmaterialet/kontrakten.

2.8. Ophavsret, publiceringer mv.

Socialstyrelsen har ophavsret til alle data, materialer, redskaber, modeller mv. udarbejdet i forbindelse med opgaven. Alle udarbejdede materialer skal godkendes af Styrelsen og forsynes med logo for Socialstyrelsen.

Materialer samt indsamlede data skal afleveres til Socialstyrelsen i såvel papir- som elektronisk form i forbindelse med den løbende afrapportering fra tilbudsgiver samt ved afslutning af opgaven. Efter afslutning af opgaven skal ejerskabet til persondata/ ansvaret for persondata endvidere overdrages til Det Nationale Forskningscenter For Velfærd (SFI).

Materialer til brug for formidling skal leve op til aktuelle internationale standarder for tilgængelighed og gældende retningslinjer for design i Ministeriet for Børn, ligestilling, integration og Sociale forhold.

Socialstyrelsen forbeholder sig retten til at offentliggøre ethvert materiale i elektronisk form såvel som i papirudgaver. Der vil være en generel brugsret for enhver til det af Socialstyrelsen publicerede materiale på hjemmeside eller i papirudgave.

2.9. Disposition for udarbejdelse af tilbud

Tilbudsgiver skal udforme sit tilbud i overensstemmelse med følgende disposition:

1. Indledning, der beskriver, hvem der byder, samt til hvilken pris opgaven tilbydes løst. På denne side skal tilbuddet underskrives.
2. Resumé af tilbud.
3. Detaljeret beskrivelse af forslag til løsning af opgaven.
4. Styring og organisering af opgaven.
5. Tidsplan for gennemførelse af de opstillede milepæle.
6. Detaljeret budget for opgaven, jf. uddybning nedenfor.
7. Tilbudsgivers bemanding af projekt med tilhørende CV'er i bilag.
8. Øvrige kommentarer.

Udbudsbetingelser

Relevante bilag, herunder minimumskravene, jf. afsnit 2.5. bedes fremsendt i den opstillede rækkefølge

- 1) Soliditetserklæring Tilbud-Bilag 1
- 2) Erklæring om hæftelse for øvrige tilbudsgivere (konsortium) Tilbud-Bilag 2
- 3) Erklæring på tro og love vedr. gæld til det offentlige, strafbare forhold mm Tilbud-Bilag 3
- 4) Tro- og Love-erklæring om beskyttelse på arbejdspladsen mm. Tilbud-Bilag 4
- 5) Dokumentation for evt. autorisation Tilbud-Bilag 5
- 6) Erklæring om evt. underentreprise Tilbud-Bilag 6
- 7) Evt. forbehold Tilbud-Bilag 7
- 8) Tro- og loveerklæring om Gæld til det offentlige Tilbud-Bilag 8.
- 9) Eventuelt andet relevant materiale

Det samlede tilbud bør ikke overstige sider à 2400 tegn, eksklusiv bilag.

Ad 6) Detaljeret budget:

Budgettet skal opstilles i detaljeret og gennemskuelig form. Herunder skal ressourceforbrug relateret til delopgaver og milepæle i den samlede opgave være klart adskilte. Opdelingen er til orientering for ordregiver.

Tilbuddets ressourceforbrug skal opgøres både økonomisk (pris ekskl. moms) og i arbejdstimer, såvel samlet set som fordelt på delopgaver. Endvidere skal omfanget af arbejdstimer angives særskilt for hhv. projektleder, konsulenter, kontormedarbejdere, studentermedhjælpere m.v.

Samtidig skal det detaljerede budget indeholde en oversigt over:

- Den samlede pris (både inkl. og ekskl. moms)

Vederlag forfalder jf. betalingsplan. Se punkt 4.4 i kontraktudkastet.

2.10. Behandling af tilbud

Tilbudsgivers omkostninger i forbindelse med nærværende udbudsforretning er Socialstyrelsen uvedkommende. Socialstyrelsen er ikke forpligtet til at tilbagelevere afgivne tilbud.

Leverandørvalget er ikke afsluttet, før kontrakten er underskrevet.

Den leverandør, der tildeles opgaven, skal aflevere sit tilbud samt en opgavebeskrivelse til Socialstyrelsen i elektronisk form.

Det vindende tilbud skal aflevere et resume af projektet på max. 2 sider, der egner sig til offentliggørelse på Socialstyrelsens hjemmeside.

2.11. Kommunikation

Al Kommunikation vedrørende udbuddet og tilbuddet med bilag skal være skriftligt og affattes på dansk.

2.12. Kontaktoplysninger for offentlige myndigheder

Oplysninger om skatter og afgifter fås hos:

Skatteministeriet, Koncerncenteret
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K
Danmark
Telefon: +45 33 92 33 92
Email: skm@skm.dk
Internetadresse (URL): www.skm.dk

Oplysninger om miljøbeskyttelse fås hos:

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Danmark
Telefon: +45 72 54 40 00
Email: mst@mst.dk
Internetadresse (URL): www.mst.dk

Oplysninger om sikkerhed på arbejdspladsen og arbejdsvilkår fås hos:

Arbejdstilsynet
Postboks 1228
0900 København C
Danmark
Telefon: +45 70 12 12 88
E-mail: at@at.dk
Fax: +45 70 12 12 89
Internetadresse (URL): www.at.dk

3. Fortrolighed

Tilbudsgiverens opmærksomhed henledes på, at dokumenterne, herunder indkomne tilbud, i udbyders udbud vil kunne være omfattet af retsregler om adgang til aktindsigt. Det betyder, at konkurrenter m.fl. kan anmode om aktindsigt i tilbud, der afgives. Anmodninger om aktindsigt fra andre virksomheder, der også deltager i udbudsprocessen, skal i henhold til praksis fra Klagenævnet for Udbud afhængig af omstændighederne imødekommes af den ordregivende myndighed.

Såfremt der er oplysninger eller elementer i tilbuddet, som ud fra forretningsmæssige overvejelser ønskes undtaget fra aktindsigt, kan tilbudsgiveren angive dette i sit tilbud.

Ordregiver vil dog under alle omstændigheder være berettiget og forpligtet til at give aktindsigt i det omfang, som følger af lovgivningen.

4. Projektbeskrivelse

4.1 Baggrund

En god skolegang og en efterfølgende ungdomsuddannelse har stor betydning for børns og unges trivsel, udvikling og fremtidschancer. Det er dermed nøglen til selvforsørgelse og et velfungerende voksenliv på en lang række af parametre.

Det er dokumenteret, at anbragte børn klarer sig væsentligt dårligere uddannelses- og erhvervs-mæssigt end deres jævnaldrende: Anbragte børn får væsentlig dårligere resultater i grundskolen, deres skolegang afsluttes ofte tidligere end deres jævnaldrende, og de klarer sig, sammenlignet med jævnaldrende unge, dårligere i forhold til uddannelse og job, når de når voksenalderen¹.

Fagligt niveau i dag blandt udsatte børn og unge.

De konkrete tal viser, at udsatte børns (dvs. både anbragte børn og børn, som modtager forebyggende foranstaltninger) faglige niveau i folkeskolen, målt ved de nationale tests i folkeskolen, er markant lavere end niveauet for børn i almindelighed. Tendensen bekræftes også, når man ser på udsatte børn og unges gennemsnit ved 9. klasses afgangsprøve i de samme fag.

Danmarks Statistik har siden 2010 opgjort børns og unges score i de nationale tests (dansk og matematik)². Testene tegner et billede af, hvad elever kan og ved i 6. klasse inden for tre centrale områder i fagene. Testresultaterne bliver omregnet til en skala fra 1 til 100. Se Tabel 1 nedenfor:

Tabel 1: Niveau i de nationale tests i 6. klasse

Gennemsnitsscore, 2011	Udsatte	Ikke-udsatte
Dansk, samlet vurdering	40	55
Matematik, samlet vurdering	38	56

Data: Danmarks Statistiks data fra det Nationale Dokumentationsprojekt.

---

¹ Kilde: SFI - Anbragte børns undervisning – sammenfatning af tre delrapporter, 2008

² I forbindelse med de nationale dokumentationsprojekter for udsatte børn og unge: www.dst.dk/da/Statistik/emner/de-nationale-dokumentationsprojekter/udsattebornogunge.aspx

---

Projektbeskrivelse

Den svenske forsker Bo Vinnerljungs undersøgelser peger på, at en velgennemført grundskole er den vigtigste beskyttelsesfaktor for tidligere anbragte i voksenlivet. En velgennemført skolegang er med til at sikre at tidligere anbragte opnår selvforsørgelse, undgår hospitalsindlæggelser og kriminalitet samt opnår stabile boligforhold etc. i voksenlivet. Det vil sige at en velgennemført grundskole er en af de vigtigste faktorer til at sikre, at anbragte og udsatte børn og unge opnår selvforsørgelse som voksne og får et godt voksenliv, der tåler sammenligning med deres jævnaldrende.

Aktuelle initiativer på området

Regeringen har som et af de sociale 2020-mål, at udsatte børn og unges niveau i folkeskolen i læsning og matematik skal forbedres i folkeskolen. I kommuneøkonomiaftalen for 2014 er det også aftalt mellem regeringen og KL, at andelen af udsatte børn og unge med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år.

Samtidig er ét af de tre overordnede mål for folkeskolereformen, at betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater skal mindskes. Flere internationale undersøgelser har vist, at elevernes socioøkonomiske baggrund har større betydning for elevernes faglige resultater end for elever i de øvrige nordiske lande. Nationale undersøgelser viser endvidere, at social baggrund fortsat har stor betydning for, hvorvidt unge påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse. Nyere dansk forskning viser endeligt, at elevernes skolegang og faglige resultater har betydning for om de efterfølgende gennemfører en ungdomsuddannelse.

På den baggrund er det som led i satspuljeaftalen for 2015 igangsat et fælles projekt mellem Undervisningsministeriet og Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold (MBLIS). Formålet med projektet er at forbedre udsatte børns og unges faglige niveau i folkeskolen, så de i højere grad får de nødvendige kompetencer til at gennemføre en ungdomsuddannelse som grundlag for at få et velfungerende voksenliv.

Projektet skal understøtte regeringens større initiativer vedr.:

Projektbeskrivelse

- De sociale 2020-mål om, at udsatte børn og unges faglige niveau i læsning og matematik skal forbedres. Samtidig understøtter målet også indirekte målsætningen om, at flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.
- Folkeskolereformens målsætning om, at betydning af elevernes sociale baggrund for faglige resultater mindskes samtidigt med, at eleverne trives, og alle børn bliver så dygtige, de kan.

Projektets primære formål er at forbedre børnenes faglige niveau ved at identificere, udvikle og afprøve en række metoder, som netop har dette formål. Derfor er et af projektets mål også, at der foretages en solid evaluering og erfaringsopsamling med henblik på, at indsatser med gode resultater så enkelt som muligt kan spredes til øvrige kommuner og skoler. Under hele forsøget vil evaluator indgå som en central del af processen.

Denne opgave omfatter tilpasning af metoden Paired Reading, herefter Makkerlæsning, til en dansk kontekst med henblik på afprøvning af metoden i Danmark. Formålet med metoden er, at forbedre barnets faglige niveau i læsning. Det samlede projekt omfatter flere metoder. Parallelt med Makkerlæsning afprøves den skoleunderstøttende metode Klub Penalties (Letterbox Club) under MBLIS, og uafhængigt af disse to afprøves en række indsatser, som iværksættes af Undervisningsministeriet.

Makkerlæsning skal afprøves og implementeres i et tæt samarbejde mellem MBLIS og UVM samt skolefaglige ressourcepersoner. Der er tilknyttet evaluering af metodens resultater i form af nationale test af de tilmeldte børn.

Makkerlæsning – den engelske skoleunderstøttende metode:

Paired Reading.

Makkerlæsning målrettet udsatte børn er en central skoleunderstøttende metode, som første gang beskrives i faglitteraturen i midten af 1970'erne. Siden er metoden tilpasset og afprøvet med positive resultater i forhold til normalgruppen af børn³. I England er metoden i nyere tid tillige blevet videreudviklet og afprøvet i forhold til gruppen af plejefamilieanbragte børn med navnet Pai-

---

³ Forsman H. (2013) Masteroppsats om Paired Reading, Familjehemsföräldrars erfarenheter av Paired Reading med placerade barn.

<http://www.skolfam.se/forskningsrapporter/masteroppsats-om-paired-reading/ s.13>

Projektbeskrivelse

---

red Reading. Metoden, som på dansk hedder makkerlæsning, er en struktureret træningsmetode i læsning med en makker indenfor en afgrænset ramme med tilpassede motiverende og aldersvarende læsematerialer.

Med inspiration fra England har metoden været afprøvet og evalueret i Sverige med særdeles positive resultater på læsefærdighederne hos plejefamilieanbragte børn og unge. Metoden består i uddannelse af Makkerlæsere, efterfølgende træning af børn over en periode på 4 måneder. Læsetræningen kan gennemføres tre gange om ugen i hjemmet, på institution eller på skole.

I de svenske erfaringer, som kun omfattede plejefamilier, var det plejeforældrene der gennemførte læsetræningen. De overbevisende resultater med Makkerlæsning er bl.a. nævnt i Bo Vinnerljungs forskning, som en af de dokumenterede metoder, der kan understøtte familieplejeanbragte børns skolekundskaber i forhold til læsning.

Svenske resultater viser blandt andet, hvordan metoden over et forløb på 4 mdr. har medvirket til at gennemsnitsbarnet har forbedret sin læsefærdighed svarende til et år. Ydermere har børns læsefærdigheder i svenske forsøg forbedret sig med 3 mdr. for hver måned med indsatsen ”Paired Reading”. Afprøvning af metoden i Danmarks skal i videst muligt omfang basere sig på de velbeskrevne positive svenske erfaringer og resultater.

Der har i Danmark været gennemført afprøvning af Makkerlæsningsforløb for normalgruppen af børn, og SFI har tillige igangværende forsøg med skoleunderstøttende metoder, hvorfra leverandør kan hente viden og inspiration. I SFI’s forskningsoversigt *Skolerettede indsatser for elever med svag socioøkonomisk baggrund. En systematisk forskningskortlægning og syntese* fra 2015 indgår tillige skolerettede indsatser, som har betydelige lighedspunkter med Makkerlæsning, når det gælder indholds- og metodekomponenter.

I Danmark har der dog ikke tidligere i større skala været tilpasset og afprøvet Makkerlæsning målrettet en bredere gruppe af udsatte børn.

Læs mere om viden og erfaringer med metoden her: <http://www.allmannabarnhuset.se/wp-content/uploads/2013/12/Paired-Reading.pdf>

<http://www.skolfam.se/forskningsrapporter/masteruppsats-om-paired-reading/>

http://www.sfi.dk/undersogelsens_formal-12400.aspx

Udbudsmateriale vedrørende udbud afprøvning af den skoleunderstøttende metode Makkerlæsning

Projektbeskrivelse

---

http://www.readingrockets.org/strategies/paired_reading

http://www.ccs.k12.va.us/programs/book_buddies.html

Afprøvning af Makkerlæsning i Danmark

Leverandør skal udarbejde et koncept, der i form og organisering lægger sig tæt op ad relevante erfaringer fra Sverige, men også inddrager øvrige relevante internationale erfaringer, samt erfaringer fra Danmark; herunder erfaringer fra normalskoleområdet i Danmark. Modellen som leverandør skal udvikle skal kunne omfatte udsatte børn, og derfor kan erfaringerne fra Sverige ikke stå alene, da der primært var fokus på plejefamilieanbragte børn. Der vil derfor være et tilpasningsarbejde for leverandør i forhold til de målgrupper og krav der er i den danske afprøvning.

Denne opgave omfatter afprøvning og tilpasning af den skoleunderstøttende metode Makkerlæsning til en dansk kontekst.

4.2 Formål med opgaven

Formålet med projektet er at afprøve og udbrede indsatsen Makkerlæsning i Danmark med målgruppen anbragte og udsatte børn i folkeskolen på 1.-7. klassetrin..

Målet med projektet er, at de deltagende udsatte børns og unges faglige niveau i læsning forbedres, så de får bedre mulighed for at klare sig videre i uddannelsessystemet. Dernæst er målet at mindske betydningen af elevernes sociale baggrund, samtidig med at alle elever bliver så dygtige, de kan, som er centralt for målsætningerne i folkeskolereformen.

4.3 Målgruppen

Målgruppen for projektet er:

- Anbragte børn i folkeskolen i folkeskolens 1-7 klassetrin
- Udsatte børn i folkeskolens 1-7 klassetrin (børn der modtager støtte efter SEL 52)

Anbragte børn. Anbragte børn omfatter børn anbragt i plejefamilier, på døgninstitution eller på socialpædagogiske opholdssteder som går i almindelig folkeskole. Målgruppen omfatter dermed

Projektbeskrivelse

---

ikke anbragte børn, som går på intern skole på døgninstitution eller socialpædagogisk opholdssted eller børn som går i friskole eller andre skoletilbud.

Udsatte børn. Udsatte børn omfatter børn som er hjemmeboende ved deres forældre, som modtager støtte efter servicelovens § 52 og som går i folkeskole. Målgruppen omfatter ikke børn som går i friskole eller andre skoletilbud.

Antallet af børn, som skal afprøve metoden Makkerlæsning

Metoden skal afprøves og evalueres i projektperioden, og det er derfor centralt for opgaveløsningen, at så mange børn som muligt rekrutteres og afprøver metoden på alle 7 klassetrin.

Som minimum skal 50 børn i testfasen 2015 modtage metoden Makkerlæsning, og som minimum skal 250 børn i afprøvningsperioden i 2016-2018 modtage metoden og før- og eftertestes.

Leverandør må påregne at skulle tilbyde metoden til betydeligt flere børn end det angivne minimumsantal i hele projektperioden, dels for at sikre, at metoden afprøves, og dels fordi anbragte og udsatte børn kan have ustabile opvækstvilkår. Målgruppen kan ikke forudsættes at være stabile projektdeltagere, og tilbudsgiver må indtænke dette som et vilkår i opgaveløsningen.

Tilbudsgiver skal i sit tilbud opstille et design, hvoraf det fremgår hvordan både udsatte børn og anbragte børn kontaktes og modtager indsatsen i både test og afprøvningsfasen af Makkerlæsning.

Tilbudsgiver skal i sit tilbud opstille et design, hvoraf det fremgår hvordan der tages højde for frafald, således at antallet af børn, der har modtaget metoden opfylder de opstillede måltal. Det er kun i testfasen, at leverandør skal forestå rekruttering og tilmelding til indsatsen.

Kriterierne for udvælgelse af børn til indsatsen kan være:

- At barnet går i grundskolen 1-7 klasse.
- At anbragte børn forventes at være anbragt eller modtage foranstaltning mens læsetræningsprogrammet foregår.

Projektbeskrivelse

- At forældrene, institutionspersonale og plejefamilieforældrene er villige til at påtage sig opgaven med at læse sammen med barnet.
- At læsetestene skal kunne gennemføres og derfor udelukkes børn med meget begrænsede danskundskaber. Det vil sige børn med andet sprog som førstesprog og børn med kognitive handicap.

Det vil være leverandørs opgave, at tilpasse kriterierne til målgruppen.

4.4 Tilpasning af metoden Makkerlæsning

Leverandør skal udvikle en model for uddannelse og motivationsstøttende tiltag til Makkerlæsere i Danmark. Modellen for uddannelse skal omfatte:

- Introduktion til metoden og tilknyttede motivationsunderstøttende tiltag
- Redskaberne læsetest og læsedagbog.
- Træning i udvælgelse af aldersvarende læsematerialer til børn på 1-7 klassestrin.

Metoden Makkerlæsning består af følgende komponenter:

- **Læsning med barnet**

Børn læser sammen med forældre, plejeforældre eller institutionspersonale 20 minutter tre gange om ugen i fire måneder. I begyndelsen læser barnet og den voksne højt sammen og fortsætter med at gøre det, indtil barnet signalerer, han / hun ønsker at læse selv. Når barnet har problemer med den selvstændige læsning vendes tilbage til at læse højt sammen igen, indtil barnet selv vender tilbage og vil prøve selv. Efterhånden læser barnet mere og mere selv. Et forløb med makkerlæsning kan påbegyndes ved skoleårets start og sidst i december. Der kan gennemføres 2-3 forløb på et skoleår.

- **Uddannelse i metoden**

På *en* uddannelsesdag ledet af en konsulent i Makkerlæsning, får Makkerlæsere instruktioner i læsetræningsmetoden. Indholdet i uddannelsen skal klæde Makkerlæsere på til at vælge de rigtige materialer og gennemføre læsetræningen systematisk.

- **Opfølgning og støtte**

Svenske erfaringer viser, at det er vigtigt, som opfølgning på uddannelsesdagen og igennem læsetræningsforløbet, kontinuerligt at motivere Makkerlæsere, herunder forældre til at gennemføre læsetræningen. Derfor skal der være mulighed for ugentlig kontakt mellem Makkerlæsere og en konsulent. Støtten kan omfatte mail og telefonhotline i forløbet. I forhold til målgruppen af udsatte børn er det også vigtigt med tilpassede motivationsunderstøttende tiltag.

- **Bogvalg og læsedagbog**

I metoden indgår et element, eksempelvis en test eller et værktøj, som kan hjælpe til at vælge bøger med den rette sværhedsgrad. Dette element vil skulle udvikles eller tilpasses til en dansk kontekst, og målrettes den særlige målgruppe af udsatte børn. Ligeledes indgår en læsedagbog, som barnet kan føre for at registrere hvor meget barnet har læst gennem en uge⁴.

Det er vigtigt, at der vælges materialer, som barnet finder spændende og interessant at læse i. Det kan være allerede tilgængelige bøger og blade. Der kan evt. også hentes inspiration fra det sideløbende projekt Klub Penalhus, som udvikler bogpakker til udsatte børn. På skolen kan det være den lokale fagperson; læsevejleder som laver en læsetest på barnet med henblik på at finde det rigtige niveau til materialevalg.

4.4.1 Krav til tilpasning af metoden

Leverandør skal i sit tilbud beskrive et projektdesign for udvikling af en model for uddannelse og motivationsstøttende tiltag til Makkerlæsere i Danmark.

I det danske forsøg skal der indgå en bredere målgruppe af udsatte børn, hvorfor metoden skal tilpasses denne målgruppes behov.

Træningen til udvælgelse af læsetræningsmaterialer skal tilrettelægges, så de bøger Makkerlæsere udvælger passer til 1-7 klassetrin, og aktivt understøtter Folkeskolens mål for hvert klassetrin. Her skal tilbudsgiver undersøge og beskrive i hvilket omfang, der udover eksisterende materialer, skal bruges særlige læsematerialer til målgruppen af udsatte børn. Tilbudsgiver skal i udvæl-

---

⁴ Tideman E, Sallnäs M, Vinnerljung B & Forsman H (2013) Paired Reading. Ett försök i sju kommuner med lästräning för familjehemsplacerade barn. Stockholm: Allmänna Barnhuset.

<http://www.allmannabarnhuset.se/wp-content/uploads/2013/12/Paired-Reading.pdf>, side 25

Projektbeskrivelse

---

gelsen af læseunderstøttende materialer anvende nedenstående fælles mål for faget dansk:

De nye Fælles Mål for dansk findes her:

<http://www.emu.dk/omraade/gsk-1%C3%A6r/ffm/dansk>

Tilbudsgiver skal i sit design sikre sig, at Makkerlæserne, eventuelt i dialog med læsekonsulent, bliver i stand til at udvælge alderssvarende og motiverende materialer, som samtidig opfylder de faglige krav til læsefærdighederne i faget dansk.

Tilbudsgiver skal i sit tilbud opstille konkrete eksempler på, hvordan det foreslåede projektdesign understøtter læringsmålene for hvert af de 7. klassetrin i faget dansk.

Tilbudsgiver skal i sin designbeskrivelse være opmærksom på; at udsatte børn ikke nødvendigvis er aldersvarende, hvilket har betydning for materialevalg, ligesom der eventuelt skal åbnes for flere træningsforløb til samme gruppe børn.

Blandt gruppen af udsatte, og særlig blandt de ældre børn (dvs. 8-9 år +), vil der være en motivationsfaktor at imødekomme, ligesom der vil være behov for at fastholde motivationen for Makkerlæserne. For at understøtte resultaterne af Makkerlæsning skal leverandør give konkrete eksempler på motivationsunderstøttende indsatser som tilbydes Makkerlæserne; eksempelvis særlig støtte via frivillige i ferier til at læse med børnene, Hotline og motiverende interview målrettet Makkerlæsere og børn, som måske har begrænset motivation til læsning og skoleaktiviteter.

I en familie eller plejefamilie vil der være et sæt forældre, der kan være Makkerlæsere og gennemføre læsetræningen, mens det på institutioner vil være ansatte, der skal gennemføre træningen. Leverandørs design for uddannelse skal kunne omfatte begge anbringelsestyper og udsatte børn generelt.

Tilbudsgivers projektdesign skal udover inddragelse af specifik viden om målgruppen, sikre læsetræning også i ferier, og fastholde progression i læsefærdigheder, eksempelvis gennem frivillige organisationers bidrag til læsetræning i ferier. Netop sommerferien udløser hos mange udsatte børn stagnation eller ligefrem regression i skolefærdigheder, og derfor er læsetræning i juli og august afgørende for resultaterne.

Projektbeskrivelse

Tilbudsgivers koncept for motivationsunderstøttende tiltag kan omfatte:

- metodeunderstøttelse, herunder sparring for Makkerlæserne af Makkerlæsningskonsulent på skole eller institution.
- Hotline med rådgivning og supervision til Makkerlæserne
- særlig støtte til motivationsunderstøttende metoder, eksempelvis motiverende interview.
- eventuelt involvere frivillige, som kan sikre at der også læsetrænes i ferier.

Det vil være tilbudsgivers opgave at beskrive nærmere, og med hvilke metoder, afprøvningen af metoden understøttes bedst muligt.

4.5 Udvikling af model for rekruttering

Leverandør skal udvikle en model for organisering af rekruttering af udsatte børn og læsemakker i en dansk kontekst. Designet skal omfatte:

- En beskrivelse af en implementerbar kommunal organiseringsmodel for rekrutteringsindsatsen, herunder samarbejde mellem forvaltninger, kernepersoner mv.
- Rekrutteringsstrategi for udsatte børn. Rekruttering af børn til indsatsen på anbringelsessteder og i plejefamilier.
- Rekruttering af Makkerlæsere i familier, plejefamilier og blandt ansatte på anbringelsessteder.
- Identificering af kernepersoner; hvilke personer er ansvarlige for rekruttering

4.5.1 Krav vedr. model for rekruttering

Tilbudsgiver skal i sit tilbud give konkrete eksempler på en organiseringsmodel for rekruttering.

Beskrivelsen af organiseringen skal omfatte et afsnit vedrørende rekruttering af Makkerlæsere blandt plejeforældre, forældre og institutionspersonale, samt frivillige såfremt disse i øvrigt indgår i tilbudsgivers projektdesign.

Tilbudsgiver skal i sit tilbud opstille et design for rekrutteringen af et stort antal børn, således at minimum 50 børn kan rekrutteres til at deltage i testfasen og 250 børn i afprøvningsfasen. Herunder samarbejde mellem forvaltninger, relevante kernepersoner og evaluator.

Leverandør kan vælge PPR psykologen når det gælder udsatte børn, og den kommunale anbringelsesansvarlige/tilsynsansvarlige når det gælder anbragte børn, som kernepersoner i rekrutteringen til projektet. Tilbudsgiver skal beskrive og begrunde valg af kerneperson i forhold til rekruttering og organisering.

Tilbudsgiver skal i sit tilbud give konkrete eksempler på en model for det tværsektorielle samarbejde mellem skoleforvaltning og socialforvaltning med inddragelse af relevante svenske og øvrige erfaringer.

4.6 Test af model i testfasen 2015

Testfasen er fra juni til december 2015, og vil omfatte ca. 50 børn. I denne periode skal leverandør rekruttere børn til afprøvnningen, gennemføre læsetræningsforløb, og afprøve uddannelsen af Makkerlæsere og tilhørende motivationsunderstøttende tiltag. Via Undervisningsministeriets Call i vinteren 2015 har kommuner haft lejlighed til at orientere sig og tilmelde sig til afprøvnningen. Leverandør vil efter kontraktindgåelse få viden om mulige deltagere fra UVM.

Evaluator vil i testfasen foretage caseevaluering på indsatsen, hvor implementeringen, udfordringer i forbindelse med denne, samt involverede parter vurdering af indsatsen afdækkes.

Det er leverandørs opgave i testfasen at gennemføre og afholde alle udgifter i forbindelse med:

- a) Rekruttering af minimum 50 børn fra 7 klassetrin
- b) Uddannelse af Makkerlæsere
- c) Facilitering og sikring af gennemførelse af læsetræningsforløb, herunder model for læseregistrering og læsedagbog
- d) Hotline og øvrige motivationsunderstøttende tiltag
- e) Erfaringsindsamling til brug i afprøvningsfasen og metodebeskrivelse
- f) Samarbejde og tilpasning af modellen i forhold til tilbagemeldinger fra evaluator

Projektbeskrivelse

Primo 2016 indhenter leverandør og evaluator i samspil erfaringerne fra testfasen med henblik på at udforme den endelige model for Makkerlæsning, som skal anvendes i afprøvningsfasen 2016-2018.

Modellen for Makkerlæsning omfatter alle dele af opgaveløsningen herunder uddannelseskoncept, rekruttering, organisering, samarbejde mellem forvaltninger og kernepersoner, samt samarbejde med evaluator.

Modellen forelægges arbejds- og styregruppe med henblik på eventuelle tilpasninger og justeringer og senere godkendelse. Den godkendte model anvendes herefter uændret i afprøvningsfasen 2016-2018.

4.6.1 Krav vedr. testfasen 2015

Tilbudsgiver skal i sit tilbud fremlægge en plan for uddannelse af Makkerlæsere, og en plan for afprøvning af uddannelsen. Tilbudsgiver skal herunder gøre rede for en forventet fordeling af henholdsvis anbragte og udsatte børn. Tilbudsgiver skal i sit tilbud give konkrete eksempler på udgifter og uddannelsesmateriale til uddannelse i metoden Makkerlæsning.

Tilbudsgiver skal beskrive hvordan erfaringer fra afprøvningen indsamles systematisk til brug for metodebeskrivelse, og fastlæggelse af en dansk model for Makkerlæsning målrettet udsatte børn. Herunder hvilke data tilbudsgiver vil supplere evaluators case evaluering med.

Tilbudsgiver skal i sit tilbud gøre rede for en forventet fordeling af henholdsvis anbragte og udsatte børn i deltagerkredsen i testfasen.

Leverandør kan planlægge med to eller tre Makkerlæsningsforløb henover et skoleår, men det vil være tilbudsgivers opgave at beskrive og begrunde antallet af forløb i forhold til måltallene for opgaven.

Tilbudsgiver skal grundlæggende i sin beskrivelse tage højde for de særlige forhold, der kan gælde for udsatte børn og afprøvning af metoden i denne kontekst. Det kan fx være, at der ikke kan gennemføres samme antal forløb, som ved Makkerlæsning på normalskoleområdet eller i de svenske forsøg med Makkerlæsning.

4.7 Afprøvningsfasen

Primo 2016 vil kommunerne kunne søge om at indgå i afprøvningen af Makkerlæsning. Der udmeldes en central pulje til kommuner, der ønsker at afprøve metoden, herunder uddannelse i metoden og rekruttering af børn til afprøvningen af Makkerlæsning. Det anslås, at 5-10 kommunale afprøvninger kan etableres fra 2. kvartal 2016.

Støtte til projektkommuner

Igennem hele afprøvningsfasen skal leverandør give implementeringsstøtte til projektkommunerne, herunder støtte dem i rekrutteringen af udsatte børn. I 2016 vil det være leverandør som står for uddannelse af og støtte til makkerlæsere i projektkommunerne, mens det fra 2017 og frem vil være kommunerne selv, der står for uddannelsen og støtten.

I løbet af 2016-2017 skal leverandør uddanne Makkerlæsningskonsulenter i de deltagende kommuner, som kan stå for uddannelsen og støtten fra og med juli 2017. Leverandør skal i resten af projektperioden give støtte til Makkerlæsningskonsulenterne i projektkommunerne.

Uddannelse af Makkerlæsningskonsulenter skal bane vejen for en videre udbredelse af metoden. Leverandør kan anvende en sidemandsoplæring, hvor en relevant fagperson følger leverandørs egen uddannelse af Makkerlæsere og der i gennem oplæres i metoden.

Samspil med evaluator

Evalueringen i afprøvningsfasen vil i første fase have karakter af et lodtrækningsforsøg. Evaluator står for at registrere og udføre lodtrækning af deltagere, der tilkendegiver interesse for at deltage. Derefter videreformidler evaluator til kommuner, hvilke klasser og børn, der skal modtage Makkerlæsning. Evaluator udfører før- og eftertest af de deltagende børn for at kunne måle effekten af indsatserne. Målingen kikker på faglig udvikling, trivsel og elevernes udvikling. Fra 2017 indgår der ikke lodtrækning som led i evalueringen. Der vil dog fortsat gennemføres før- og eftermålinger.

Leverandør skal indgå i et tæt samarbejde med Evaluator omkring tilmeldinger til indsatsen, for at sikre imod dobbelttilmeldinger og spredning af deltagere ift. geografi, alder, køn o.l.. Dette er en forudsætning for, at den samlede afprøvning giver en deltagergruppe, der kan drages konklusioner ud fra.

Projektbeskrivelse

Leverandørs samlede opgaver i afprøvningsfasen

Det er leverandørs opgave i afprøvningsfasen at gennemføre og afholde alle udgifter forbundet med:

1. Understøttelse af projektkommuner i at rekruttere udsatte børn
2. Implementeringsstøtte til projektkommuner
3. Uddannelse af læsemakkere i 5-10 kommuner i 2016, samt opfølgende støtte til læsemakkere i 2016
4. Uddannelse af Makkerlæringskonsulenter i 2016 og støtte til disse fra 2017
5. Bidrage til evaluering
6. Bidrage til udbredelse af metoden på baggrund af metodebeskrivelse og til formidling af resultater

Afprøvningsfasen omfatter tre runder:

År	Periode	Indhold
2016	Juli – december	<p>Leverandørs opgaver</p> <p>Understøttelse af afprøvning af metoden i projektkommunerne; herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Understøtte kommunerne i at rekruttere udsatte børn - Gennemføre Makkerlæringsforløb i projektkommuner - Bidrage til evaluering - Bidrage til udbredelse og formidling af resultater gennem metodebeskrivelse <p>I denne fase vil der være tale om systematiske forsøg, hvor der indgår kontrolgrupper. I det næste to runder er spredning af indsætter kvasiexperimentelle, hvor i der ikke indgår kontrolgrupper.</p>
2017	Juli – december	<p>Leverandørs opgaver</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uddannelse af Makkerlæringskonsulenter (fra januar)

Projektbeskrivelse

		<p>og herefter give støtte til dem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Understøtte kommunerne i at rekruttere udsatte børn - Implementeringsstøtte omkring metode, organisering og gennemførelse af Makkerlæsningsforløb til projektkommuner - Bidrage til evaluering: Leverandør koordinerer med og indgår i dialog med Evaluator omkring afprøvning af metoden. - Bidrage til udbredelse og formidling af resultater
2018	Februar – juli	<p>Leverandørs opgaver</p> <ul style="list-style-type: none"> - Støtte til Makkerlæsningskonsulenter - Understøtte kommunerne i at rekruttere udsatte børn - Implementeringsstøtte til projektkommuner, herunder støtte til gennemførelse af Makkerlæsningsforløb - Bidrage til evaluering: Leverandør koordinerer med og indgår i dialog med Evaluator omkring afprøvning af metoden. - Bidrage til udbredelse og formidling af resultater

4.7.1 Krav vedr. afprøvningsfasen

Tilbudsgiver skal i sit tilbud indarbejde et design for, hvordan det tætte samarbejde med de kommunale parter kan foregå, herunder forhold omkring rekruttering, uddannelse af hhv. makkerlæsere og makkerlæsningskonsulenter, kommunikation, understøttelse af opgavevaretagelsen, respons fra de kommunale forvaltninger mv.

Tilbudsgiver skal i sit tilbud indarbejde et design for uddannelse af Makkerlæsningskonsulenter i projektkommunerne. Uddannelse af Makkerlæsningskonsulenter skal give et velbeskrevet grundlag for en videre, og lettere tilgængelig udbredelse og implementering af metoden blandt interesserede kommuner. Uddannelsen, der kan have form af en særlig uddannelse af eksisterende læsevejledere, skal udover træning i selve metoden Makkerlæsning omfatte følgende elementer.

- Støtte og rådgivning i metoden og særlig rådgivning i forhold til målgruppen af udsatte børn.

- Tilknytning af motivationsunderstøttende tiltag til indsatsen

4.8 Endelig metodebeskrivelse

Som led i udvikling og afprøvning af metoden Makkerløsning i Danmark, skal tilbudsgiver primo 2018 sammenfattende beskrive en model for bredere implementering og forankring af metoden. Kommunale organiseringer er forskellige og der kan være variation mellem hvilke personer, som er læseansvarlige på skoler, og derfor skal beskrivelsen rumme og kunne implementeres uafhængigt af lokale forskelligheder. Det er f.eks. ikke alle steder, at læsevejledere er tilgængelige eller har samme placering. Den endelige metodebeskrivelse skal sammen med evaluators resultater medvirke til at bane vejen for udbredelsen af metoden.

4.8.1 Krav vedr. metodebeskrivelse

Metodebeskrivelsen skal beskrive alle dele af afprøvningen af Makkerlæsning målrettet udsatte børn, herunder:

- a) uddannelseskoncept for Makkerlæsere og Makkerlæsningskonsulenter, herunder samspillet mellem disse og forvaltninger og anbringelsessteder.
- b) Rekruttering, organisering og samarbejde mellem kommunale forvaltninger. Herunder kerneperson i forhold til rekruttering og begrundelse, fx for valg af PPR-psykolog som en af kernepersonerne.
Beskrivelsen skal indeholde konkrete eksempler på kernepersoner på anbringelsessteder og i de kommunale forvaltninger.
- c) Beskrivelse af motivationsunderstøttende tiltag for Makkerlæsere og for udsatte børn, herunder børnenes og Makkerlæsernes opfattelse af motivation.
- d) Erfaringer med Hotline, videndeling og rådgivning omkring metoden

Herudover skal dokumentet omfatte en beskrivelse af udgifter, herunder:

Projektbeskrivelse

- udgifter forbundet med metoden
- udgifter til en uddannelsesdag af Makkerlæsere
- materialeudgifter til uddannelse af Makkerlæsere og eventuelt særligt materiale til gruppen af udsatte børn
- udgifter til Makkerlæsere på anbringelsessteder og institutioner
- udgifter til motivationsunderstøttende tiltag
- udgifter til Hotline
- udgifter til uddannelse af og støtte til Makkerlæringskonsulenter

Metodebeskrivelsen, som leverandør udarbejder på baggrund af egne erfaringer og øvrige indsamlede resultater fra Makkerlæsning målrettet udsatte børn, godkendes af styregruppen og kvalitetssikres af den ekspertgruppe, som er nedsat til det samlede projekt.

4.9. Udbredelse af resultater og erfaringer

Som et led i samarbejdet mellem MBLIS og Undervisningsministeriet sker der fra 2017 og fremefter en formidling af dels de første erfaringer med Makkerlæsning, dels af evalueringens resultater og dels af det samlede forsøg med skoleunderstøttende metoder i samarbejde med Undervisningsministeriet.

De nærmere forhold og leverandørs aktiviteter under denne del af opgaven aftales med arbejds- og styregruppe.

4.10 Organisering

Projektejer. Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold, repræsenteret af Socialstyrelsen er ejer af projektet. Projektet er et led i en større afprøvning af en række skoleunderstøttende tiltag, som gennemføres i tæt samarbejde med Undervisningsministeriet.

Socialstyrelsen vil som repræsentant for projektejer følge afprøvningen af Makkerlæsning tæt og fungere som leverandørs kontakt til styregruppen og de to ministerier. Det er Socialstyrelsen, der endeligt godkender materiale og aktiviteter. Socialstyrelsen påregner at afholde ca. årlige 4 møder med leverandør. Leverandør er ansvarlig for samtlige forhold vedrørende gennemførelse

Projektbeskrivelse

---

af styregruppemøder, herunder indkaldelse, referat mv. og afholder alle udgifter i forbindelse med møderne.

Der er nedsat en styregruppe, en arbejdsgruppe og en følgegruppe for det samlede initiativ og på tværs af de to ministeriers områder. Styregruppe, arbejdsgruppe og følgegruppe følger Makkerløsning og de øvrige metoder, som afprøves i programmet, i hele perioden. I faser med godkendelser af skoleunderstøttende materialer skal leverandør påregne ekstra mødeaktivitet fx med Socialstyrelsen og styregruppen.

Evaluator. Evalueringen igangsættes i 2. kvartal 2015 af Undervisningsministeriet, og der lægges op til individuelle progressionsmålinger, trivselsmålinger samt anvendelse af de nationale tests. Evalueringsdesignet vil, ud over Makkerlæsning omfatte flere andre skoleunderstøttende og skolerettede metoder, som afprøves i perioden. Leverandør skal påregne et tæt samarbejde med leverandør af evalueringen blandt andet omkring test af de tilmeldte børn. Evalueringen pågår i forskellig intensitet i hele projektperioden.

Kommunale projekter. I 2. kvartal 2016 vil der blive oprettet 5-10 kommunale projekter fordelt over hele landet. De kommunale afprøvninger finansieres af en central pulje, og kommunerne står i afprøvningsfasen 2016-2018 for rekruttering og tilmelding af børn i målgruppen, der ønsker at modtage Makkerlæsning. Leverandør skal fra foråret 2016 samarbejde med de kommunale organiseringer om målgruppen for Makkerlæsning.

4.11 Overordnet tidsplan

Med udgangspunkt i nedenstående ramme skal tilbudsgiver beskrive en detaljeret tidsplan for opgaven.

Periode	Aktivitet
Juni 2015	Kontrakt underskrives og der afholdes opstartsmøde med leverandør
Juni 2015	Efter kontraktindgåelse sender UVM mulige deltagere til testfasen til leverandør, som forestår styringen af deltagere og videre rekruttering. - Leverandør tager kontakt til deltagere - Leverandør inddeler deltagere efter niveau

Udbudsmateriale vedrørende udbud afprøvning af den skoleunderstøttende metode Makkerlæsning

Projektbeskrivelse

Juni 2015	Leverandør påbegynder testfasen, herunder rekruttering af Makkerlæsere til afprøvning på minimum 50 børn i 2015.
August–november 2015	Leverandør iværksætter pilottest med Makkerlæsning med 50 børn på alderstrinnene 1-7 klasse.
Juli/august – December 2015	Evaluators følger testfasen for at kunne lave caseanalyser på pilotafprøvningen.
Forår 2016	Socialministeriet udmelder pulje målrettet kommuner, der vil etablere forsøg med Makkerlæsning.
	Leverandør præsenterer revideret model for Makkerlæsning til igangsættelse juli 2016
Marts-april 2016	Socialstyrelsen godkender revideret model for Makkerlæsning til afprøvningen fra 2016-2018
Maj 2016	Projektkommuner rekrutterer børn til 1. afprøvning af modellen.
Juni	Evaluators gennemfører før-test i både kontrol- og indsatsgruppe
Juni - december	Leverandør gennemfører 1. Makkerlæsningsforløb i projektkommuner
December 2016 - januar 2017	Evaluators gennemfører eftertest i både kontrol- og indsatsgruppe.
Primo 2017	Leverandør har uddannet Makkerlæsningskonsulenter i kommunerne, som overtager uddannelse af og støtte til Makkerlæserne.
Forår 2017	Rapport om effekten af forsøgsindsatser leveres af evaluators til Undervisningsministeriet.
Maj	Projektkommuner rekrutterer børn til 2. afprøvning af modellen.
Juni – december 2017	Projektkommuner gennemfører 2. Makkerlæsningsforløb. Leverandør støtter kommuner og kommunale Makkerlæsningskonsulenter. Evaluators indsamler før- og efterdata.
Januar 2018	Projektkommuner rekrutterer børn til 3. afprøvning af modellen.
Februar- juli 2018	Projektkommuner gennemfører 3. Makkerlæsningsforløb. Leverandør støtter kommuner og kommunale Makkerlæsningskonsulenter. Evaluators indsamler før- og efterdata.
Forår 2018	Leverandør leverer endelig metodebeskrivelse

Projektbeskrivelse

Efterår 2018	Undervisningsministeriet står for udbredelse af resultater og erfaringer med metoden, og leverandør bidrager til udbredelsen. Rapport om systematisk opfølgning på spredning af virkningsfulde indsatser leveres i efteråret 2018.
--------------	--

4.12 Økonomi

Budgettet for opgaveløsningen er fastlagt af bevillingsrammen og fordeler sig som følger:

Kr.	2015	2016	2017	2018	I alt i kr.
Ekskl. moms	400.000	880.000	560.000	320.000	2.160.000

Det er et krav at tilbudsgiver i sit tilbuds rateudbetalingsplan tager højde for at budgettets årsbeløb ikke kan fraviges grundet bevillingsrammen. Dvs. at der fx ikke kan overføres fx restmidler fra et år til det følgende.

4.13 Referencer

De nye Fælles Mål for dansk findes her:

<http://www.emu.dk/omraade/gsk-1%C3%A6rer/ffm/dansk>

Tideman E, Sallnäs M, Vinnerljung B & Forsman H (2013) Paired Reading. Ett försök i sju kommuner med lästräning för familjehemsplacerade barn. Stockholm: Allmänna Barnhuset.

<http://www.allmannabarnhuset.se/wp-content/uploads/2013/12/Paired-Reading.pdf>

Bo Vinnerljung: Børnetopmøde 30.januar 2014 i Aalborg Congres Center:

<http://www.emu.dk/sites/default/files/Bo%20Vinnerljung.pdf>

Forsman H. (2013) Masteruppsats om Paired Reading, Familjehemsföräldrars erfarenheter av Paired Reading med placerade barn.

<http://www.skolfam.se/forskningsrapporter/masteruppsats-om-paired-reading/>

SFI's forsøg med skoleunderstøttende indsatser:

http://www.sfi.dk/lukop_for_skolen-12403.aspx

SFI rapport 15:01. Mai Heide Ottosen, Mette Lausten, Signe Frederiksen, Dines Andersen: *Anbragte Børn og unges trivsel* 2014

Projektbeskrivelse

I Danmark, i regi af Socialstyrelsen, har der med positive resultater været gennemført forsøg med en variant af Læsemakker blandt andre forhold til ordblinde:

<http://www.socialstyrelsen.dk/handicap/ordblindhed/socialt-indsatser/laesemakker>

For en mere detaljeret beskrivelse af selve metoden formuleret til lidt andre målgrupper, men i en dansk kontekst kan henvises til bogen "Læsemakker" af Mia Finnemann Schultz.

<http://www.gyldendal-uddannelse.dk/grundskolen/dansk/isbn13-9788702085532/laesemakker> ’

SFI rapport 15:07: Dietrichson J.; Bøg M.; Filges T.; Klint Jørgensen Anne-Marie. Skolerettede indsatser for elever med svag socioøkonomisk baggrund. En systematisk forskningskortlægning og syntese.2015

[http://www.sfi.dk/rapportoplysninger-](http://www.sfi.dk/rapportoplysninger-4681.aspx?Action=1&NewsId=4621&PID=9267RTLÆGNING OG SYNTSE)

[4681.aspx?Action=1&NewsId=4621&PID=9267RTLÆGNING OG SYNTSE](http://www.sfi.dk/rapportoplysninger-4681.aspx?Action=1&NewsId=4621&PID=9267RTLÆGNING OG SYNTSE)

5. Tjekliste

Tjeklisten er ment som en hjælp til, at tilbudsgiveren ikke glemmer elementer i sit tilbud. Listen indeholder punkter, som erfaringsmæssigt jævnligt overses af tilbudsgivere. Det skal dog fremhæves, at det alene er tilbudsgiverens ansvar at afgive komplet tilbud.

Har tilbudsgiver udover punkterne i disposition for tilbud husket i sit tilbud at_

- Fremsende et fremsendelsesbrev hvoraf entydigt fremgår, hvilken virksomhed eller sammenslutning der har afgivet tilbuddet.
- angive hvilke dele af tilbuddet der så vidt muligt ønskes behandlet fortroligt og undtaget fra aktindsigt.
- Opfylde alle minimumskrav
- Mærke forsendelsen som angivet
- Adressere korrekt
- Datere tilbud og datere erklæring(er)
- Underskrive tilbuddet på den indledende side

Tilbud-Bilag 1

Soliditetserklæring

En soliditetserklæring viser tilbudsgiverens soliditetsgrad i det seneste disponible regnskabsår, afhængigt af hvornår tilbudsgiveren blev etableret eller startede sin virksomhed.

Såfremt tilbudsgiveren baserer sig på andre enheders formåen, beregnes tilbudsgiverens soliditetsgrad som tilbudsgiverens og disse andre enheders samlede egenkapitals værdi i forhold til deres samlede aktiver, udregnet i procent. Ved en sammenslutning af virksomheder (f.eks. konsortier) beregnes soliditetsgraden som sammenslutningens samlede egenkapitals værdi i forhold til sammenslutningens samlede aktiver, udregnet i procent.

Som mindstekrav kræves en soliditetsgrad på mindst 8 % i det seneste disponible regnskabsår.

Soliditetsgraden beregnes som tilbudsgiverens samlede egenkapitals værdi i forhold til samlede aktiver, udregnet i procent.

Dvs. at soliditetsgrad = (samlede egenkapitals værdi/samlede aktivers værdi) x 100.

Erklæringen vedlægges som Tilbud-Bilag 1

Tilbud-Bilag 2

Erklæring om hæftelse for øvrige tilbudsgiveres ydelser

Såfremt der afgives tilbud fra en sammenslutning af tilbudsgivere (konsortium), er det tilstrækkeligt, at én af tilbudsgiverne opfylder minimumskravet angivet i punkt 2.5.1. I givet fald skal den tilbudsgiver, som opfylder minimumskravet, medsende en underskrevet erklæring om, at denne tilbudsgiver hæfter for øvrige, navngivne tilbudsgiveres ydelser på ganske samme måde som for sine egne forhold.

Undertegnede tilbudsgiver erklærer hermed at hæfte for følgende tilbudsgivere vedrørende minimumskravet i punkt 2.5.1 i:

Såfremt erklæring ikke er relevant anføres dette.

Dato:

Firmanavn:

Underskrift:

Stempel:

Tilbud-Bilag 3

Erklæring på tro og love om

Udelukkelseskriterier

1. Fra deltagelse i en udbudsprocedure kan udelukkes enhver leverandør:

- a) deltagelse i en kriminel organisation som defineret i artikel 2, stk. 1, i Rådets fælles aktion 98/773
- b) bestikkelse som defineret i henholdsvis artikel 3 i Rådets retsakt af 26. maj 1997 21 og artikel 3, stk. 1, i Rådets fælles aktion 98/742
- c) svig som omhandlet i artikel 1 i konventionen om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser.
- d) hvidvaskning af penge som defineret i artikel 1 i Rådets direktiv 91/308/EØF af 10. juni 1991 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge.

2. Fra deltagelse i en udbudsprocedure kan udelukkes enhver økonomisk aktør:

- a) hvis bo er under konkurs, likvidation, skifte eller tvangsakkord uden for konkurs, som har indstillet sin erhvervsvirksomhed eller befinder sig i en lignende situation i henhold til en tilsvarende procedure, der er fastsat i national lovgivning
- b) hvis bo er begæret taget under konkursbehandling eller behandling med henblik på likvidation, skifte eller tvangsakkord uden for konkurs eller enhver tilsvarende behandling, der er fastsat i national lovgivning
- c) som ved en retskraftig dom ifølge landets retsfor skrifter er dømt for en strafbar handling, der rejser tvivl om den pågældendes faglige hæderlighed
- d) som i forbindelse med udøvelsen af sit erhverv har begået en alvorlig fejl, som de ordregivende myndigheder bevisligt har konstateret
- e) som ikke har opfyldt sine forpligtelser med hensyn til betaling af bidrag til sociale sikringsordninger i henhold til retsfor skrifterne i det land, hvor den pågældende er etableret, eller i den ordregivende myndigheds land
- f) som ikke har opfyldt sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og afgifter i henhold til retsfor skrifterne i det land, hvor den pågældende er etableret, eller i den ordregivende myndigheds land
- g) som svigagtigt har givet urigtige oplysninger ved meddelelsen af de oplysninger, der kan kræves i henhold til denne afdeling, eller som har undladt at give disse oplysninger.

Undertegnede erklærer herved ikke at være omfattet af ovennævnte udelukkelseskriterier og vil kunne fremsende en serviceattest fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen inden tidsfristen jf. pkt.2.5.2

Dato:

Firmanavn:

Underskrift:

Stempel:

Udbudsmateriale vedrørende udbud afprøvning af den skoleunderstøttende metode Makkerlæsning

Tilbud-Bilag 4

Erklæring på tro og love om overholdelse af bestemmelser om beskyttelse på arbejdspladsen og om arbejdsforhold i øvrigt på det sted, hvor ydelsen skal præsteres

I henhold til Direktiv nr. 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige varekøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter artikel 27 skal tilbudsgivere eller de ansøgere, der deltager i en udbudsprocedure angive, at de ved udarbejdelsen af deres tilbud har taget hensyn til de forpligtelser, der gælder i henhold til bestemmelserne om beskyttelse på arbejdspladsen og om arbejdsforhold i øvrigt på det sted hvor ydelsen skal præsteres.

Det vil blive betragtet som udelukkelsesgrund, hvis tilbudsgiver ikke kan bekræfte, at bestemmelserne om beskyttelse på arbejdspladsen og om arbejdsforhold i øvrigt på det sted hvor ydelsen skal præsteres er overholdt.

Tilbudsgiver erklærer hermed ved sin underskrift, at bestemmelserne om beskyttelse på arbejdspladsen og om arbejdsforhold i øvrigt på det sted hvor ydelsen skal præsteres er overholdt.

Dato:

Firmanavn:

Underskrift:

Stempel:

Tilbud-Bilag 5

Dokumentation for, at tilbudsgiver jf. Udbudsdirektivet kan godtgøre, at han indehaver nødvendig autorisation eller organisatorisk medlemskab, *såfremt* dette er en forudsætning for, at tilbudsgiver i sit hjemland kan udføre den pågældende ydelse. Såfremt autorisation ikke er relevant anføres dette.

Tilbud-Bilag

Tilbud-Bilag 6

Underentreprise

Erklæring fra tilbudsgiver om, hvor stor en del af opgaven (timeestimat/beløbsramme), der eventuelt planlægges givet i underentreprise, samt erklæring fra underleverandør om, at vedkommende har indvilliget i at påtage sig opgaven vedlægges som **Tilbud-Bilag 6**
Planlægges ingen del af opgaven givet i underentreprise anføres dette.

Underleverandør (navn og adresse)	Skønnet antal timer	Evt. delopgave	Skønnet pris	Underskrift underleverandør

Dato:

Firmanavn:

Underskrift:

Stempel:

Tilbud-Bilag 7

Forbehold

Forbehold for grundlæggende elementer i udbudsmaterialet accepteres ikke og vil medføre udelukkelse for deltagelse i nærværende udbud. Dette betyder, at identiteten af det samlede udbudsmateriale i det væsentligste skal fastholdes.

I det omfang, tilbudsgiver ikke udtrykkeligt i Tilbud – Bilag 7 tager forbehold, lægges det til grund, at tilbudsgiver ikke har forbehold for udbudsmaterialet

Dato:

Firmanavn:

Underskrift:

Stempel:

.

Tilbud-Bilag 8

Tro og love erklæring vedrørende Gæld til det offentlige

Gæld til det offentlige

Undertegnede erklærer hermed på tro og love i henhold til lovbekendtgørelse nr. 336 af 13. maj 1997 om begrænsning af skyldners muligheder for at kunne deltage i offentlige udbudsforretninger, i hvilket omfang virksomheden har ubetalt forfalden gæld til det offentlige i henhold til lovgivningen i Danmark eller det land, hvor virksomheden er etableret. Ved gæld til det offentlige forstås skatter, afgifter og bidrag til sociale sikringsordninger. Ved det offentlige forstås offentlige myndigheder i Danmark eller i det land, hvor virksomheden er etableret.

Det erklæres hermed, at virksomhedens ubetalte, forfaldne gæld til det offentlige på nuværende tidspunkt udgør:

kr. _____ (angiv beløb)

Såfremt virksomhedens gæld overstiger kr. 100.000 skal nedenstående udfyldes.

Der er stillet sikkerhed for betaling af den del af gælden, der overstiger kr. 100.000:

Ja _____ Nej _____

Der er indgået aftale med inddrivelsesmyndigheden om en afviklingsordning, og denne ordning er overholdt på nuværende tidspunkt:

Ja _____ Nej _____

Underskriftsforhold

Erklæringen afgives på vegne af virksomheden af nedenstående person, som med sin underskrift:

- bekræfter at være bemyndiget til at afgive erklæringen;
- på tro og love bekræfter korrektheden af oplysningerne i erklæringen; og
- giver samtykke til, at ordregiver må kontrollere oplysningerne i erklæringen hos de relevante myndigheder.

Virksomhedens navn:

CVR-nummer:

Undertegnedes stilling og navn:

Dato:

Underskrift: